

*** کاربرد ادبیات فارسی پایه هفتم (دروس مهر و آبان) ***

۱- معنی واژه «عنایت» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نعمت (۲) توجه (۳) تعارف (۴) محبت

۲- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) هم غصه نانموده دانی (۲) آنجا قدمم رسان که خاهی
(۳) ای هست کن اثاث هستی (۴) از ظلمت خود رهایی ام ده

۳- بیت «ای نام تو بهترین سرآغاز / بی نام تو نامه کی کنم باز» چند جمله است؟

- (۱) دو جمله (۲) سه جمله (۳) چهار جمله (۴) یک جمله

۴- در جمله «دلی ده که در کار تو جان بازیم؛ جانی ده که کار آن جهان سازیم» کلمات «دل» و «جان» به

ترتیب به چه معنا هستند؟

- (۱) شهادت - توان (۲) توان - روح (۳) شهادت - عشق (۴) عشق - توان

۵- در عبارت «نام تو کلید هرچه بستند» فعل ها کدامند؟

- (۱) بستند- بود(محذوف) (۲) بستند- است(محذوف) (۳) است(محذوف) (۴) بستند

۶- در جمله «از ظلمت خود رهایی ام ده» مفعول کدام است؟

- (۱) ظلمت (۲) رهایی (۳) ام (من) (۴) خود

۷- کتاب لیلی و مجنون نظامی در چه قالبی سروده شده است؟

- (۱) مثنوی (۲) غزل (۳) قصیده (۴) قطعه

۸- «از راه افتادن» کنایه از چیست؟

- (۱) به زمین افتادن (۲) گمراه شدن (۳) گناه کردن (۴) ناتوان شدن

۹- در کدام گزینه استفهام انکاری وجود دارد؟

- (۱) کوتاه ز درت درازدستی (۳) ای کارگشای هرچه هستند
(۲) بی نام تو نامه کی کنم باز (۴) جز نام تو نیست بر زبانم

۱۰- بیت «هم قصه ناموده دانی / هم نامه نانوشته خوانی» به کدام صفت خداوند اشاره دارد؟

- (۱) غفار الذنوب (۲) علام الغیوب (۳) سمیع (۴) رحمن

۱۱- درباره مفهوم عبارت «در پوستین خلق افتادن» در کدام گزینه سخن نشده است؟

- (۱) به بد گفتن خلق چون دم زدی / اگر راست گویی سخن، هم بدی
(۲) حسودی پسندت نیامدت ز دوست / که معلوم کردت که غیبت نکوست؟
(۳) میان دو کس جنگ چون آتش است / سخن چین بدبخت هیزم کش است
(۴) نه بیداد از او بهرمند آیدم / نه نیز از تو، غیبت پسند آیدم

۱۲- کاربرد کلمه «خار» در کدام جمله نادرست است؟

- (۱) تا غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه نظری باشد رفتن به گلستان ها
(۲) بزرگی نماند بر آن پایدار / که مردم به چشمش نمایند
(۳) سفر دراز نباشد به پای طالب دوست / که دشت محبت گل است و ریحان است
(۴) تو کجا نالی از این که در پای منست / یا چه غم داری از این درد که بر جان تو نیست

۱۳- در کدام جمله از آرایه تشخیص استفاده شده است؟

- (۱) خود را بزرگ حس میکردم.
(۲) صحرا از نظرم ناپدید شد.
(۳) برگ ها در گوش نسیم آمین میگفتند.
(۴) نام تو کلید هرچه بستند

۱۴- «در کوچه آفتاب» اثر کیست؟

- (۱) قیصر امین پور (۲) دکتر علی شریعتی (۳) محمد جواد محبت (۴) محمود کیانوش

۱۵- معنی واژه «قرب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) دور (۲) ناشناخته (۳) آشنا (۴) نزدیک

۱۶- معنی واژه «افق» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) غروب (۲) کرانه آسمان (۳) طلوع (۴) کنار دریا

۱۷- عبارت «مصحف عزیز بر کنار گرفته بودم» به چه معناست؟

- (۱) کتاب را کنار گذاشتم.
(۲) قرآن را در آغوش گرفتم
(۳) قرآن را در گوشه‌ای نهادم
(۴) کتاب را بر زمین نهادم

۱۸- معروف‌ترین اثر شیخ محمود شبستری کدام است؟

- (۱) زنگ آفرینش (۲) گلشن آفرینش (۳) در کوچه آفتاب (۴) گلشن راز

۱۹- معنی واژه «دوگانه» چیست؟

- (۱) به دو روش (۲) دوقلو (۳) نماز دو رکعتی (۴) به دو شکل

۲۰- در کدام بیت هیچ کلمه هم‌معنایی برای واژه داخل پرانتز وجود ندارد؟

- (۱) از ظلمت خود رهایی‌ام ده/ با نور خود آشنایی‌ام ده (ستم)
(۲) کاش روزی به کام خود برسد/ بچه‌ها آرزوی من این است (خواسته)
(۳) زنگ تفریح را که زنجره زد/ بتز هم در کلاس غوغا شد (همهمه)
(۴) جوجه گنجشک گفت می‌خواهم/ فارغ از سنگ بچه‌ها باشم (آسوده)

۲۱- کدام یک از گزینه های زیر با بقیه هم‌خانواده نیست؟

- (۱) زوَّار (۲) زائر (۳) زیارت (۴) مزار

۲۲- کدام یک از گزینه های زیر با بقیه هم‌خانواده نیست؟

- (۱) رحیم (۲) محرم (۳) حریم (۴) احرام

۲۳- کدام یک از گزینه های زیر با واژه «متعبد» هم خانواده نیست؟

- (۱) عبادت (۲) معبود (۳) تبعید (۴) معابد

۲۴- در بیت «جهان جمله فروغ نور حق دان / حق اندر وی ز پیدایی است پنهان» نوع جملات چیست؟

- (۱) خبری- خبری (۲) امری- خبری (۳) عاطفی- عاطفی (۴) امری- عاطفی

۲۵- در مصراع «حق اندر وی ز پیدایی است پنهان» چه آرایه هایی وجود دارد؟

- (۱) تضاد- پارادوکس (۲) مراعات نظیر- تضاد (۳) پارادوکس- تشبیه (۴) تضاد- تشبیه

۲۶- در واژگان زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

اعجاز- عظمت- قنداغه- پژمرده- قلقلک- تغلاً- هغ هغ- غلتاندن

- (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۲۷- واژه های کدام گزینه هم خانواده نیستند؟

- (۱) مونس- انیس (۲) فروغ- فراغ (۳) اساس- موسسه (۴) مراجعه- مرجع

۲۸- برای انتقال پیام در زبان از استفاده می شود.

- (۱) جمله (۲) کلمه (۳) الفبا (۴) فعل

۲۹- حرف «که» در این جمله به چه معناست؟ «چنان خواب غفلت برده اند که گویی نخفته اند که مرده اند»

- (۱) شاید (۲) زیرا (۳) بلکه (۴) اگر

۳۰- در کدام مصراع جمله امری وجود ندارد؟

- (۱) مخسب ای دیده چندین غافل و مست (۲) ای شکم خیره به نانی بساز
(۳) چو بیداران برآور در جهان دست (۴) تا نکنی پشت به خدمت دوتا

۳۱- عبارت «بینایی ده تا در چاه نیفتیم، دست گیر که دست آویز نداریم، توفیق ده تا در دین استوار شویم» از چند جمله تشکیل شده است؟

(۱) پنج (۲) شش (۳) چهار (۴) هفت

۳۲- تعداد جملات در کدام بیت به درستی نوشته شده است؟

- (۱) هم تو به عنایت الهی / آنجا قدمم رسان که خواهی (۳ جمله)
(۲) شبنم از روی برگ گل برخواست / گفت میخوامم آفتاب شوم (۴ جمله)
(۳) غنچه هم گفت گرچه دلتنگم / مثل لبخند باز خواهم شد (۲ جمله)
(۴) این زندگی حلال کسانی که همچو سرو / آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند (۲ جمله)

۳۳- بیت «همه طاعت آرند و مسکین نیاز/ بیا تا به درگاه مسکین نواز» چند جمله است؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۴- بیت «ای خدا ای فضل تو حاجت روا/ با تو یاد هیچکس نبود روا» چند جمله است؟

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۳۵- در بیت «صد هزاران دام و دانه است ای خدا/ ما چو مرغان حریصی بی‌نوا» چه آرایه‌هایی وجود دارد؟

(۱) مراعات نظیر - تضاد (۲) کنایه - تشبیه (۳) تشبیه - مراعات نظیر (۴) تضاد - جناس

۳۶- در بیت «قصه فرهاد دنیا را گرفت ای پادشاه/ دل به دست آوردن از کشورگشایی بهتر است» چند فعل وجود دارد؟

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳۷- «قطره دانش» چه نوع اضافه‌ای است؟

(۱) اضافه بنوت (۲) اضافه ملکی (۳) اضافه تشبیهی (۴) بیانی

۳۸- در کدام گزینه هر دو نوع جمله خبری و عاطفی دیده می‌شود؟

- (۱) همه طاعت آرند و مسکین نیاز/ بیا تا به درگاه مسکین نواز
(۲) با خودش زیر لب چنین می‌گفت/ آرزوهایتان چه رنگین است
(۳) جهان جمله فروغ روی حق دان/ حق اندر وی ز پیدایی است پنهان

۴) چو شاخ برهنه برآریم دست/ که بی برگ از این بیش نتوان نشست

۳۹- کدام بیت با بقیه ابیات ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱) گفت پیغمبر هر آن کو سِرِ نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت
- ۲) گورخانه راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود
- ۳) ای کارگشای هرچه هستند/ نام تو کلید هرچه بستند
- ۴) تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی این در مکن زنهار باز

۴۰- در کدام گزینه مهم‌ترین بخش جمله در آخر مصراع آمده است؟

- ۱) هم نامه نانوشته خوانی
- ۲) تا توانی پیش کس مگشای راز
- ۳) هریکی برگ کوچکی در دست
- ۴) زود گردد با مراد خویش جفت

۴۱- کدام یک از گزینه‌های زیر جمع نمی‌باشد؟

- ۱) اوایل
- ۲) اسلام
- ۳) اهرام
- ۴) نقاط

۴۲- مفرد کدام یک از کلمات زیر به درستی درج نشده است؟

- ۱) مطبوعات: مطبوع
- ۲) نقاط: نقطه
- ۳) املاک: مالک
- ۴) مراسم: مرسوم

۴۳- کدام یک از گزینه‌های زیر با جمله «آینده با حرف ساخته نمی‌شود» ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱) دانشت هست کار بستن کو/ خنجرت هست، صف شکستن کو
- ۲) مرد آن است که لب ببندد و بازو گشاید
- ۳) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود/ مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد
- ۴) عالم بی‌عمل به چه ماند به زنبور بی‌عسل

۴۴- کدام مصراع فاقد فعل است؟

- ۱) ای هست کن اساس هستی
- ۲) مثل یک شاخه گل جوانه بزن
- ۳) این درختانند همچون خاکیان
- ۴) مثل یک چشمه سار جاری شو

۴۵- مفهوم عبارت «زمین را خیش می‌کشید» چیست؟

- ۱) زمین خود را ترسیم می‌کرد
- ۳) روی زمین می‌غلطید

(۲) زمین را شخم می‌زد

(۴) پنجه بر زمین می‌کشید

۴۶- کدام گزینه دربارهٔ بیت «روشن و گرم و زندگی‌پرداز/ آسمان مثل یک تبسم شد» نادرست است؟

- (۱) یک جمله است و آرایهٔ کنایه دارد.
(۲) چهار جمله است و مراعات نظیر دارد.
(۳) یک جمله است و آرایهٔ تشبیه دارد.
(۴) چهار جمله است و آرایه تشبیه دارد.

۴۷- «دل‌سردی» کنایه از چیست؟

- (۱) تنبلی (۲) کندی (۳) ناامیدی (۴) کینه

۴۸- بیت «زندگی بر تو می‌زند لبخند/ هست وقت شکفتن امروز» چند فعل دارد؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۹- املای کدام کلمه با توجه به معنایش نادرست است؟

- (۱) حسرت: دریغ (۲) بسیرت: آگاهی (۳) اندرز: نصیحت (۴) تأمل: اندیشیدن

۵۰- کدام گزینه با «بصیرت» هم‌خانواده است؟

- (۱) صابر (۲) صبور (۳) ابصار (۴) صبر

۵۱- در کدام گزینه گروه نهادی آمده است؟

- (۱) آسمان مثل یک تبسم شد
(۲) در کتابی بهار معنا شد
(۳) صدهزاران دام و دانه است ای خدا
(۴) بی‌ادب محروم شد از لطف رب

۵۲- در کدام گزینه نهاد به درستی مشخص نشده است؟

- (۱) ای کمیل! این دل‌ها همچون ظرف‌ها است
(۲) باز چشم جوانه‌ای وا شد
(۳) دشت صدای کژال را به خودش برگرداند
(۴) با تو یاد هیچ‌کس نبود روا

۵۳- در بیت «توانا بود هرکه دانا بود/ ز دانش دل پیر برنا بود» کدام یک از گزینه‌های زیر نهاد هستند؟

- (۱) توانا (۲) هرکه (۳) دانش (۴) برنا

۵۴- نهاد در کدام گزینه جمع است؟

- (۱) جوان چشمه جوشان استعداد است.
(۲) کشور ما از میلیون‌ها پسر و دختر برخوردار است.
(۳) به شما جوانان توصیه می‌کنم.
(۴) امروزه دشمنان نمی‌خواهند دانشگاه باشد.

۵۵- پسوند «ی» در کدام گزینه بدون تغییر در واژه اضافه شده است؟

- (۱) خستگی (۲) هماهنگی (۳) سرزندگی (۴) آمادگی

۵۶- در بیت «بهتر از هرچه هست در دنیا/ با خدا راز گفتنت امروز» نهاد کدام است؟

- (۱) راز گفتنت (۲) هرچه هست در دنیا (۳) راز گفتنت با خدا (۴) «ت» در گفتنت

۵۷- «فراز و فرود» به چه معناست؟

- (۱) آسمان و زمین (۲) باز و بسته (۳) پیری و جوانی (۴) بالا و پایین

۵۸- واژگان «وابستگی» و «استقلال» چه رابطه‌ای دارند؟

- (۱) مترادف (۲) متضاد (۳) هم‌خانواده (۴) متجانس

۵۹- در عبارات «می‌توانیم از لحظه‌های زندگی لذت ببریم و جویبار گوارای زندگی را گل‌آلود نسازیم.»

نهادها به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) لحظه‌های زندگی - جویبار
(۲) م - م - م
(۳) م - جویبار - ما
(۴) ما - جویبار باصفا و گوارا

۶۰- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

۶۱- حرف «را» در کدام گزینه نشانه مفعول است؟

- (۱) پدر راز گفتم: این ها مرده‌اند.
 (۲) مصحف عزیز را در کنار گرفتم.
 (۳) جهان را بلندی و پستی تویی.
 (۴) حاکمی را گفتند: او بی تقصیر است.

۶۲- رابطه واژگانی در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) استقلال و وابستگی (۲) فراز و فرود (۳) کم‌حوصلگی و دلخوری (۴) رویا و حقیقت

۶۳- کدام گزینه از نظر ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) جاری (۲) جریان (۳) تجاری (۴) مجاری

۶۴- در بیت «رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار/ دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود» چه آرایه‌ای وجود دارد؟

- (۱) تکرار (۲) تضاد (۳) مراعات نظیر (۴) واج‌آرایی

۶۵- در کدام بیت آرایه تکرار وجود ندارد؟

- (۱) بیگاه شد بیگاه شد خورشید اندر چاه شد/ خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد
 (۲) گویند اصل آدمی خاک است و خاکی می‌شود/ کی خاک گردد آن کسی کو خاک این درگاه شد
 (۳) مرا هم راه و همراه است یارم/ که روی او مرا ایمان و دین شد
 (۴) بکوشید بکوشید که تا جان شود این تن/ نه نان بود که تن گشت اگر آدمیانید

۶۶- در عبارت «عشق را در دلم جای دادم» نهاد و مفعول را به ترتیب مشخص کنید.

- (۱) م(من)- عشق (۲) عشق- دلم (۳) عشق- م (من) (۴) م(من)- دل

۶۷- در کدام گزینه مفعول وجود ندارد؟

- (۱) من قلب کوچولویی دارم (۳) ایران به فرزندانش می‌بالد

(۲) رفت و انشای کوچکش را خواند

(۴) مومن جز راستی نمی گوید

۶۸- در عبارت «خیلی دوستش دارم» مفعول کدام است؟

- (۱) دوست (۲) م (من) (۳) مفعول ندارد (۴) ش (او)

۶۹- کدام گزینه جمع نیست؟

- (۱) عُقلا (۲) معقول (۳) علایق (۴) عقول

۷۰- در عبارت «الهی! دلی ده که در کار تو جان بازیم، جانی ده که کار آن جهان سازیم.» چند مفعول وجود دارد؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۷۱- بیت «این زندگی حلال کسانی که همچو سرو/ آزاد زیست کرده و آزاد می روند» چند جمله است؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۷۲- حرف «را» در کدام گزینه حرف اضافه نیست؟

- (۱) مرا در دامها بسیار بستند
(۲) تو را پرواز بس زود است و دشوار
(۳) مرا آموخت علم زندگانی
(۴) تو را آسودگی باید مرا رنج

۷۳- در کدام گزینه واژه مشخص شده متمم نیست؟

- (۱) از ظلمت خود رهایی ام ده
(۲) ز رنج خستگی درماند در راه
(۳) دانه آرام بر زمین غلتید
(۴) ز بالم کودکان پرها شکستند

۷۴- در بیت « ز وحشت سست شد بر جای ناگاه/ ز رنج خستگی درماند در راه» چند متمم دیده می شود؟

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) پنج

۷۵- در مصراع «به جرأت کرد روزی بال و پر باز» مفعول و متمم به ترتیب کدامند؟

- (۱) جرأت- روزی (۲) جرأت- بال و پر (۳) بال و پر- جرأت (۴) بال و پر- روزی

۷۶- در مصراع «ز نوکاران که خواهد کار بسیار»، واژه «که» به چه معناست؟

- (۱) چه کسی (۲) چه زمانی (۳) بلکه (۴) چون

۷۷- در بیت «من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج» کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟

- (۱) تشبیه (۲) تضاد (۳) مراعات نظیر (۴) تلمیح

۷۸- بیت «گه از دیوار سنگ آمد گه از در / گهی سرپنجه خونین شد گهی سر» چند جمله است؟

- (۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) دو

۷۹- در بیت «هجوم فتنه‌های آسمانی / مرا آموخت علم زندگانی» نهاد و مفعول و متمم به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) من- هجوم فتنه‌های آسمانی- علم زندگانی (۳) هجوم فتنه‌های آسمانی- علم زندگانی- من
(۲) علم زندگانی- من- هجوم فتنه‌های آسمانی (۴) هجوم فتنه‌های آسمانی- من- علم زندگانی

۸۰- در مصراع «نگشت آسایشم یک لحظه دمساز» نهاد کدام است؟

- آسایش (۲) م(من) (۳) دمساز (۴) آسایشم